

Документ за разглеждане в заседание

A9-0032/2019

18.11.2019

ДОКЛАД

относно дейностите на Европейския омбудсман – годишен доклад за 2018 г.
(2019/2134(INI))

Комисия по петиции

Докладчик: Петер Яр

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	14
ПИСМО ОТ КОМИСИЯТА ПО КОНСТИТУЦИОННИ ВЪПРОСИ.....	17
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	19
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	20

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно дейностите на Европейския омбудсман – годишен доклад за 2018 г.
(2019/2134(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид годишния доклад за дейностите на Европейския омбудсман през 2018 г.,
- като взе предвид член 15, член 24, параграф 3 и член 228 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид членове 11, 41, 42 и 43 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“),
- като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания,
- като взе предвид Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом на Европейския парламент от 9 март 1994 г. относно правилата и общите условия за изпълнението на функциите на Омбудсмана¹,
- като взе предвид Европейския кодекс за добро поведение на администрацията, приет от Парламента на 6 септември 2001 г.,
- като взе предвид рамковото споразумение за сътрудничество, сключено между Парламента и Европейския омбудсман на 15 март 2006 г. и влязло в сила на 1 април 2006 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 17 януари 2019 г. относно стратегическото проучване OI/2/2017 на Омбудсмана относно прозрачността на законодателните разисквания в рамките на подготвителните органи на Съвета на ЕС²,
- като взе предвид своята резолюция от 13 февруари 2019 г. относно резултата от разискванията на комисията по петиции през 2018 г.³,
- като взе предвид своите предходни резолюции относно дейностите на Европейския омбудсман,
- като взе предвид член 54 и член 232, параграф 1, от своя правилник,
- като взе предвид писмото на комисията по конституционни въпроси,
- като взе предвид доклада на комисията по петиции (A9-0032/2019),

А. като има предвид, че годишният доклад за дейностите на Европейския омбудсман

¹ОВ L 113, 4.5.1994 г., стр. 15.

²Приети текстове, P8_TA(2019)0045.

³Приети текстове, P8_TA(2019)0114.

през 2018 г. беше официално предаден на председателя на Парламента на 2 октомври 2019 г. и че омбудсманът г-жа Емили О'Райли представи доклада пред комисията по петиции на 4 септември 2019 г. в Брюксел;

- Б. като има предвид, че членове 24 и 228 от ДФЕС оправомощават Европейския омбудсман да получава жалби относно случаи на лошо администриране в действията на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, с изключение на Съда на Европейския съюз при изпълнение на неговите съдебни функции;
- В. като има предвид, че съгласно член 10, параграф 3 от Договора за Европейския съюз „всеки гражданин има право да участва в демократичния живот на Съюза“ и че „решенията се вземат възможно най-открито и възможно най-близо до гражданите“;
- Г. като има предвид, че съгласно член 15 от ДФЕС „за да се насърчи доброто управление и да се осигури участието на гражданското общество, институциите, органите, службите и агенциите на Съюза работят при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост“ и „всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище според устройствения му акт в държава членка, има право на достъп до документите на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза“;
- Д. като има предвид, че съгласно член 41, параграф 1 от Хартата „всеки има право засягащите го въпроси да бъдат разглеждани от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза безпристрастно, справедливо и в разумен срок“;
- Е. като има предвид, че съгласно член 43 от Хартата „всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище според устройствения му акт в държава членка, има право да сезира Европейския омбудсман за случаи на лоша администрация в действията на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, с изключение на Съда на Европейския съюз при изпълнението на неговите съдебни функции“;
- Ж. като има предвид, че през 2018 г. от Омбудсмана е дадено начало на 490 разследвания, от които 482 въз основа на жалби и 8 по собствена инициатива, и са приключени 545 разследвания (534 въз основа на жалби и 11 по собствена инициатива); като има предвид, че по-голямата част от разследванията засягат Комисията (285 проверки, или 58,2 %), следващият най-голям брой — агенциите на ЕС (43 проверки, или 8,8 %), а останалата част са разпределени, както следва: Парламент (30 проверки, или 6,1 %), Европейската служба за подбор на персонал (EPSO) (23 проверки, или 4,7 %), Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) (23 проверки, или 4,7 %), Европейската инвестиционна банка (16 проверки, или 3,3 %), Европейската служба за борба с измамите (OLAF) (14 проверки, или 2,8 %) и други институции (56 проверки, или 11,4 %);
- З. като има предвид, че трите основни въпроса, разглеждани в приключените от Омбудсмана през 2018 г. разследвания са: прозрачност, отговорност и публичен достъп до информация и документи (24,6 %), култура на обслужването (19,8 %) и правилното упражняване на преценка (16,1 %). като има предвид, че други

разглеждани въпроси се отнасят до зачитането на процедурни права, като правото на изслушване, зачитането на основните права, набирането на служители, етични въпроси, публичното участие в процеса на вземане на решения от ЕС, включително в рамките на производствата за установяване на нарушение, доброто финансово управление на тръжните процедури на ЕС, безвъзмездните средства и договорите на ЕС, набирането на служители и доброто управление на въпросите, свързани със служителите на ЕС;

- И. като има предвид, че през 2018 г. степента на спазване на препоръките на Омбудсмана за добро администриране от страна на Европейската комисия – 76 %, бележи трайна тенденция към намаляване спрямо 82 % през 2016 г. и съответно 77 % през 2017 г.;
- Й. като има предвид, че през 2018 г. 17 996 граждани са се обърнали към службите на Омбудсмана за помощ; като има предвид, че 14 596 души са получили съвет чрез интерактивното ръководство на уебсайта му; като има предвид, че 1220 искания са препратени на други места за информация; като има предвид, че омбудсманът г-жа О'Райли е предприела действия по 2180 от получените жалби;
- К. като има предвид, че в своята стратегическа работа през 2018 г. службата на Омбудсмана започна пет нови стратегически проверки, съответно относно третирането на лица с увреждания съобразно общата здравноосигурителна схема, относно достъпността на уебсайтовете на Комисията за лица с увреждания, относно дейностите преди подаването на заявление на Европейската агенция по лекарствата (ЕМА), относно управлението от страна на Комисията на ситуации на „кадрова въртележка“, засягащи служители на ЕС, и относно отчетността на законодателната дейност на Съвета; като има предвид, че през 2018 г. Омбудсманът започна десет стратегически инициативи относно, наред с други въпроси, използването на езиците в публичната служба на ЕС, политиките за борба с тормоза в публичната служба на ЕС и закрилата на децата мигранти;
- Л. като има предвид, че ролята на Омбудсмана е критично важна за постигане на по-голяма откритост и отчетност на законодателния процес на ЕС пред гражданите, така че те да могат да упражняват правото си на участие в демократичния живот на Съюза и по този начин се повишават тяхната ангажираност и доверие;
- М. като има предвид, че ролята на Омбудсмана е критично важна за осигуряването на отчетността на институциите на ЕС и на възможно най-голяма прозрачност и безпристрастност на администрацията на ЕС и на процесите на вземане на решения с цел да се защитават правата на гражданите, като по този начин се повишава тяхното доверие, ангажираност и участие в демократичния живот на Съюза;
- Н. като има предвид, че основният приоритет на Европейския омбудсман е да гарантира, че правата на гражданите се зачитат изцяло;
- О. като има предвид, че през 2018 г. Омбудсманът стартира нов уебсайт, който включва преработен и лесен за ползване интерфейс за потенциални жалбоподатели; като има предвид, че ускорената процедура на Омбудсмана за разглеждане на жалби относно публичен достъп до документи отразява

ангажмента на Омбудсмана да предоставя помощ и да взема решения в рамките на 40 дни за лицата, търсещи помощ, на всичките 24 официални езика на ЕС; като има предвид, че тази нова инициатива е част от стратегия за подобряване на ефективността на нейната служба;

- П. като има предвид, че стратегическото разследване OI/2/2017/TE на Омбудсмана установи, че в Съвета липсва прозрачност относно публичния достъп до законодателните му документи, както и относно текущите му практики в процеса на вземане на решения, и по-специално в хода на подготвителния етап в Комитета на постоянните представители на правителствата на държавите членки (Корепер), както и на равнището на работните групи; като има предвид, че вследствие на нежеланието на Съвета да изпълни препоръките на Омбудсмана, на 16 май 2018 г. г-жа О'Райли представи на Парламента специален доклад OI/2/2017/TE относно прозрачността на законодателния процес на Съвета; като има предвид, че на 17 януари 2019 г. Парламентът прие своя доклад относно стратегическото разследване OI/2/2017 на Омбудсмана относно прозрачността на законодателните разисквания в рамките на подготвителните органи на Съвета на ЕС⁴, в който препоръките на Омбудсмана са изцяло подкрепени; като има предвид, че финландското председателство на Съвета на ЕС заяви своя ангажмент за повишаване на откритостта и законодателната прозрачност на Съвета;
- Р. като има предвид, че на 12 февруари 2019 г. Парламентът одобри проект на регламент на Европейския парламент за установяване на правилата и общите условия за изпълнението на функциите на Омбудсмана (Устав на Европейския омбудсман) и за отмяна на Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом⁵, за което той носи основна законодателна отговорност; като има предвид, че все още се очаква одобрението от страна на Съвета на този нов регламент;
- С. като има предвид, че по-голямата откритост и прозрачност по отношение на позициите на националните правителства в Съвета ще повишат доверието в ЕС и ще намалят евроскептицизма и популизма;
- Т. като има предвид, че през 2018 г. Омбудсманът започна стратегия за борба с тормоза, като проверява политиките за борба с тормоза, въведени от администрацията на ЕС; като има предвид, че Омбудсманът реши през 2018 г. да пише до 26 институции и агенции на ЕС с искане за подробности относно политиките и начина, по който те се прилагат;
- У. като има предвид, че през 2018 г. Омбудсманът започна разследване във връзка с дискриминацията, основана на пола, и загрижеността по отношение на равните възможности в Европейската инвестиционна банка (ЕИБ); като има предвид, че ЕИБ последва препоръките и предложенията на Омбудсмана относно равните възможности и равнопоставеността между половете;
- Ф. като има предвид, че Омбудсманът е част от рамката на ЕС съгласно Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, чиято задача е да защитава, подкрепя

⁴Приети текстове, P8_TA(2019)0045.

⁵Приети текстове, P8_TA(2019)0080.

и наблюдава изпълнението на Конвенцията на равнището на институциите на ЕС;

- X. като има предвид, че през март 2018 г. беше проведена конференция, на която се събраха Европейската мрежа на омбудсманите и комисията по петиции на Европейския парламент, като един от основните въпроси от обсъждането беше как омбудсманите биха могли да засилят сътрудничеството помежду си;
1. приветства представения от Европейския омбудсман годишен доклад за 2018 г.;
 2. поздравява Емили О'Райли за нейната отлична работа и нейните конструктивни усилия за повишаване на качеството на администрацията на ЕС и на достъпността и качеството на услугите, които тя предлага на гражданите;
 3. подчертава значението на прозрачността и публичния достъп до документите, държани от Съвета; изтъква, че високото ниво на прозрачност на законодателния процес е от съществено значение, за да могат гражданите, медиите и заинтересованите страни да търсят отчетност от длъжностните лица на изборни длъжности и от своите правителства; признава ценната роля, която Омбудсманът играе в установяването на връзка и в посредничеството между институциите на ЕС и гражданите; счита, че Съветът трябва да преразгледа своята политика за поверителност; изтъква работата на Омбудсмана за повишаването на отчетността пред обществеността на законодателния процес на ЕС;
 4. изтъква необходимостта и значението на по-активното участие на гражданите във вземането на решения, наред с необходимостта от по-голяма прозрачност в начина, по който администрацията действа, като мерки за укрепване на демократичната легитимност на институциите на Съюза, които имат за цел възстановяване на доверието;
 5. изтъква, че възстановяването на доверието на гражданите в институциите на Съюза е първостепенна грижа на Европейския парламент и е от първостепенно социалнополитическо и етично значение;
 6. изтъква необходимостта от подобряване и засилване на социалния диалог, наред с диалога между органите, институциите и гражданите на Съюза;
 7. напълно подкрепя препоръките на Европейския омбудсман към Съвета и настоятелно призовава Съвета да предприеме всички необходими мерки за възможно най-бързото изпълнение на тези препоръки;
 8. насърчава Омбудсмана да предложи допълнителни насоки на институциите на ЕС относно начините за по-добро общуване с гражданите на всички официални езици на ЕС; настоятелно призовава Омбудсмана да предостави насоки на институциите относно начина на разработване на техните езикови политики, така че да може да се даде възможност за създаване на релевантно съдържание и информация на възможно най-много езици;
 9. приветства стратегията на омбудсмана, която има за цел да увеличи въздействието и видимостта на нейния мандат сред гражданите на ЕС;

10. приветства преработването на уебсайта на Европейския омбудсман, което го прави по-функционален и достъпен инструмент за гражданите;
11. изисква Съветът, като съзакондател, да приведе методите си на работа в съответствие със стандартите на парламентарната демокрация, както е заложено в Договорите, а не да действа като дипломатически форум, което не е неговата предвидена функция; припомня, че в резултат на своето стратегическо разследване OI/2/2017/TE Омбудсманът стигна до заключение, че практиките на Съвета по отношение на прозрачността представляват лошо администриране; настоятелно призовава Съвета незабавно да изпълни препоръките на омбудсмана, направени вследствие на нейното стратегическо разследване, включително препоръките, представени от Парламента в неговия доклад относно специалния доклад; насърчава омбудсмана да продължи да проследява напредъка, свързан със стратегическото ѝ разследване;
12. призовава отново за актуализиране на законодателството на ЕС относно достъпа до документи и изисква преразглеждане на Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията⁶, за да се улесни работата на Омбудсмана във връзка с контрола върху предоставянето на достъп до документи от Парламента, Съвета и Комисията; изразява съжаление относно факта, че Съветът блокира преразглеждането на Регламент (ЕО) № 1049/2001, и настоятелно призовава Съвета да възобнови своите обсъждания въз основа на становището, прието от Парламента на второ четене, както е посочено в резолюцията от 12 юни 2013 г. относно застой в преразглеждането на Регламент (ЕО) № 1049/2001 (2013/2637(RSP))⁷;
13. повтаря призива си за преразглеждане на Регламент (ЕО) № 1049/2001, тъй като той е сериозно остарял и вече не отразява настоящата правна ситуация и институционалните практики, прилагани от институциите, службите, органите и агенциите на ЕС;
14. приветства официалното стартиране на ускорената процедура за разследвания по отношение на достъпа до документи и признава положителния резултат от нея за жалбоподателите;
15. категорично подчертава, че е важно Омбудсманът да продължи да следи отблизо и да прави стратегически разследвания на прозрачността на Комисията; заявява, че е наясно с факта, че явлението „кадрова въртележка“ все още съществува, по-специално сред високопоставените служители на институциите; настоятелно призовава омбудсмана да продължи да наблюдава прилагането на преразгледаните правила на Комисията относно „кадровата въртележка“, които влязоха в сила през септември 2018 г. в резултат от нейното разследване по собствена инициатива;
16. изтъква, че въпросът за конфликтите на интереси е по-широк от случаите, свързани с „кадрова въртележка“, и настоява, че трябва да бъдат разработени

⁶ ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

⁷ Приети текстове, P7_TA(2013)0271.

допълнителни правила и по-строги критерии, за да се гарантира категорично, че решенията и законодателството се правят с оглед на интересите на гражданите;

17. припомня, че принципите на публична достъпност, откритост и прозрачност са присъщи на законодателния процес на ЕС, за да се даде възможност на гражданите да откриват информация относно съображенията, на които се основават законодателните действия, като по този начин се гарантира ефективното упражняване на демократичните им права⁸³⁶; признава необходимостта от прозрачност в процеса на вземане на решения в ЕС; подкрепя развитието от страна на службите на трите институции на създаването на съвместния законодателен портал, който има за цел да предоставя лесен за ползване канал, който дава възможност на неспециалисти да имат достъп до информацията относно текущи законодателни процедури;
18. подкрепя публикуването на окончателни документи от тристранните срещи; подчертава, че решението на Съда на Европейския съюз по делото „De Capitani“ (T-540/15) през март 2018 г. гласи, че становищата на институциите, отразени в документите с „четири колони“, не попадат в обхвата на обща презумпция за неоповестяване; отбелязва, че чувствителният характер на въпросите, отразени в документите от тристранните срещи, сам по себе си не представлява достатъчно основание за отказ на достъп до обществеността; счита, че за да се постигне прозрачност на тристранните срещи, и трите институции следва да дадат своя принос; признава, че правото на обществеността на достъп до документи на институциите на Съюза е защитеното и неотменимо право на всеки гражданин на ЕС, което произтича пряко от демократичния принцип и основното право на свобода на изразяване на мнение, така че се установява съответно задължение на Съюза за спазване и отчетност. изтъква необходимостта от по-нататъшно насърчаване на съответните институции за прозрачност, като например службата на Омбудсмана, така че Съюзът да изпълни задължението си, посочено по-горе;
19. отново заявява, че независимостта на Европейската централна банка (ЕЦБ) дава на членовете на нейния Изпълнителен съвет свободата да вземат решения отговорно и въз основа на съблюдаване на съответната отчетност относно това дали да вземат участие във форуми, включително в тези, които не са открити за широката общественост, ако считат това за необходимо, с цел да се гарантира най-доброто изпълнение на паричната политика на ЕЦБ; отбелязва становището на Омбудсмана от 5 юли 2018 г.;
20. призовава Комисията, във фазата на неформален диалог между нея и държавите членки, да гарантира високо равнище на прозрачност и достъп до документи и информация по отношение на процедурите по проекта „EU Pilot“ и производствата за установяване на нарушение, особено тези от тях, които са свързани с получени петиции, и пълен достъп чрез подходящи средства до процедурите по „EU Pilot“ и производствата за установяване на нарушения, които вече са приключили; призовава Комисията да възприеме различен подход по отношение на разследванията на нарушения на правото на ЕС и да започне производства за установяване на нарушения, без да се уповава единствено на

⁸ Съединени дела C-39/05 и C-52/05, Кралство Швеция и Maurizio Turco / Съвет на Европейския съюз, Сборник съдебна практика 2008 I-04723.

механизма „EU Pilot“;

21. подчертава значението на мерките, предприети за повишаване на прозрачността на решенията, взети в рамките на производствата за установяване на нарушения; припомня, че през 2014 г. Комисията създаде централизирана платформа с подробна информация относно нарушенията на уебсайта „Еуропа“; изтъква, че Комисията предоставя на Европейския парламент и на обществеността информация относно механизма „EU Pilot“ и досиетата за нарушения в своите годишни доклади относно мониторинга върху прилагането на правото на ЕС;
22. подкрепя в пълна степен ангажимента на Омбудсмана за повишаване на прозрачността на лобирането в ЕС; подкрепя ангажимента на Комисията за прилагане на преразгледаните хоризонтални правила относно експертните групи, включително по отношение на прозрачността и конфликтите на интереси; подчертава, че е важно да се регистрират физически лица и организации, представляващи частни интереси, в регистъра за прозрачност, така че назначенията да могат да се извършват в съответствие с хоризонталните правила;
23. приветства тристранното споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията, което представлява стъпка напред към укрепване на съществуващите правила за лобиране и отстраняване на слабости; при все това счита, че институциите не следва да спират там, а следва да продължат по пътя към обвързващи законодателни мерки за всички институции и агенции на ЕС;
24. подчертава значението на предоставянето на цялата информация относно влиянието на лобисти безплатно, по напълно разбираем и лесно достъпен начин за обществеността, като се подобри точността на данните в регистъра за прозрачност на ЕС; подчертава, че трябва да се гарантира пълна прозрачност на финансирането на всички представители на интереси, и призовава към това, всяка организация, която нарушава правилата относно „кадровите въртележки“, да бъде прекратена;
25. изтъква необходимостта от приемането на правен акт, за да стане регистърът за прозрачност задължителен в пълна степен и правно обвързващ за всички институции и агенции на ЕС и трети страни, като по този начин се гарантира пълна прозрачност на лобирането; насърчава институциите на ЕС да обмислят кои практически договорености биха могли да доведат до бързо и ефективно споразумение;
26. изразява съжаление, че основаната на пола дискриминация и представителството на половете продължават да бъдат проблем в рамките на институциите на ЕС; отбелязва със загриженост констатациите по дело 366/2017/AMF и настоятелно призовава ЕИБ да спазва изцяло препоръките на Омбудсмана за постигане на балансирано представителство на всички полове в ръководните длъжности;
27. приветства проверката от страна на Омбудсмана през 2018 г. на процедурата по назначаване на генералния секретар на Комисията и отчита констатацията ѝ за четири случая на лошо администриране; изразява съжалението си, че въпреки подкрепата на Парламента за препоръките на Омбудсмана, Комисията не ги е приложила; отбелязва особена загриженост относно факта, че тя не е въвела

специална процедура за назначаване, и отправя искане за това, новата Комисия да установи такава процедура, като по този начин гарантира най-високи стандарти по отношение на прозрачността, етиката и принципите на правовата държава;

28. отбелязва със загриженост намаляващия процент на спазване от страна на Комисията на предложените от Омбудсмана препоръки, предложения и решения; призовава Комисията да демонстрира по-силна ангажираност по отношение на отстраняването на всички случаи на лошо администриране, установени от Омбудсмана в нейните дейности;
29. настоятелно призовава Омбудсмана да наблюдава прилагането на новия Правилник за дейността на Парламента за изслушванията на кандидатите за членове на Комисията, по-специално тези, посочени в член 2 от приложение VII по отношение на прегледа на финансовите интереси, с оглед на прозрачността и обективността;
30. отчита предложението, прието от Комисията на 31 януари 2018 г., за нов Кодекс за поведение на членовете на Европейската комисия; счита, че трябва да бъдат допълнително засилени разпоредбите на Кодекса;
31. потвърждава и изразява твърдо убеждение, че в институциите на ЕС трябва да се прилагат строги морално-етични правила и стандарти, за да се гарантира зачитането на задължението за почтеност и въздържаност;
32. силно вярва, че прозрачността е съществен елемент от правовата държава и че тя трябва да се наблюдава през целия законодателен процес, тъй като оказва влияние върху ефективното материализиране на правото на глас и на правото на кандидатиране в избори, в допълнение към други права (напр. свободата на изразяване на мнение, свободата на словото и свободата на получаване на информация); счита, че насърчаването на активно гражданство на ЕС ще наложи обществен контрол, преглед и оценка на процеса, с възможност за оспорване на резултата; подчертава факта, че това би помогнало на гражданите да се запознаят все по-добре с основните концепции на законодателния процес и би насърчило участието в демократичния живот на Съюза;
33. приветства непрекъснатите усилия на омбудсмана за оказване на влияние върху промените в институциите на ЕС, като участва в обществени консултации, които са свързани с нейната работа; приветства нейните предложения за подобряване на прозрачността на модела на ЕС за оценка на риска в хранителната верига, които включват препоръки за това, Европейският орган за безопасност на храните да публикува дневния ред и протоколите от заседанията, свързани с оценката на риска;
34. насърчава омбудсмана да продължи проверката си по собствена инициатива относно прозрачността на ЕМА и заявленията на фармацевтичните дружества преди подаването на заявления за разрешение за пускане на пазара, и обществената консултация, която се проведе в периода до януари 2019 г.;
35. приветства нейното разследване на докладите за безопасност на Европейската агенция за авиационна безопасност, която доведе до промяна в практиката на

агенцията, така че лицата, които съобщават за опасения във връзка с безопасността, да получават обратна информация;

36. настоятелно призовава Омбудсмана да продължи да наблюдава спазването от страна на общата здравноосигурителна система (ОЗОС) на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания; настоятелно призовава Комисията да актуализира текста на общите изпълнителни разпоредби, които уреждат функционирането на ОЗОС по отношение на медицинските разходи и разходите, свързани с разумни улеснения на работното място на лица с увреждания или тежко заболяване; призовава Омбудсмана да гарантира пълното прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от цялата администрация на Европейския съюз;
37. приветства практическите препоръки на Омбудсмана по отношение на достъпността на процедурите за подбор на Европейската служба за подбор на персонал (EPSO) за кандидатите с увредено зрение; призовава Омбудсмана да следи за пълното спазване от страна на EPSO на изискванията за достъпност на процедурите за подбор онлайн; призовава Омбудсмана да предприеме последващи действия във връзка с предложенията си за помощни технологии по време на основаните на компютри тестове, провеждани в целия свят;
38. подкрепя Омбудсмана при увеличаването на осведомеността на институциите на ЕС по отношение на въвеждането на по-силни политики за борба с тормоза;
39. подкрепя инициативата на Омбудсмана за проследяване на движението # MeToo и призовава за по-нататъшно наблюдение на политиките за борба с тормоза, въведени от администрацията на ЕС;
40. подкрепя усилията на Омбудсмана за улесняване на участието на гражданите в изготвянето на политиките на ЕС; изисква Омбудсманът да продължи да следи използването на инструмента за Европейска гражданска инициатива, включително наблюдението на прилагането на преразгледания регламент относно ЕГИ;
41. изтъква, че ролята на Европейския омбудсман претърпя развитие с течение на времето от създаването му – от предотвратяването на лошо администриране към насърчаването на добро администриране; счита, че логичното развитие на тази тенденция е да се продължат усилията за активно и своевременно насърчаване на по-добро администриране и на най-добри административни практики;
42. приветства инициативата на Омбудсмана за Награда за добро управление, която признава усилията на администрацията на ЕС за намиране на новаторски начини за прилагане на политики, ориентирани към гражданите;
43. потвърждава отдавнашния си призив да се повиши статутът на действащия Кодекс за добро поведение на администрацията, така че той да стане наистина обвързващ регламент за всички институции и агенции от ЕС, както и за трети страни;
44. припомня ангажимента на Омбудсмана за много високо равнище на прозрачност

от страна на ЕС по време на преговорите по споразумението за оттегляне на Обединеното кралство от Европейския съюз;

45. насърчава Омбудсмана да продължи сътрудничеството с националните омбудсмани чрез Европейската мрежа на омбудсманите; изтъква необходимостта от допълнително развитие на такива примери на сътрудничеството между различните национални омбудсмани;
46. припомня, че наскоро приетият от Парламента нов проект на Устав на Европейския омбудсман съдържа разпоредба за период на изчакване от 3 години, преди член на Европейския парламент да може да отговаря на условията за заемане на длъжността на омбудсман;
47. потвърждава, че е от решаващо значение да се запазят независимостта и интегритетът на омбудсмана и да се гарантира, че длъжността се изпълнява от лица, които нямат явна партийно-политическа принадлежност и конфликти на интереси и са със силно чувство за етичност;
48. изразява своята признателност за отличния и плодотворен пример на сътрудничество на омбудсмана и нейния екип с комисията по петиции;
49. отчита отличните примери на сътрудничество на омбудсмана по време на нейния мандат и приканва бъдещия омбудсман да продължи това сътрудничество и структурен диалог с комисията по петиции с цел по-нататъшно подобряване на качеството на администрацията на ЕС и достъпността и качеството на услугите, които тя предлага на нашите граждани;
50. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция и доклада на комисията по петиции на Съвета, Комисията, Европейския омбудсман, правителствата и парламентите на държавите членки, както и на техните омбудсмани или сходни органи.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Годишният доклад за дейностите на Европейския омбудсман през 2018 г.⁹ беше официално предаден на председателя на Европейския парламент на 2 октомври 2019 г., а Омбудсманът г-жа Емили О'Райли представи доклада пред комисията по петиции на 4 септември 2019 г. в Брюксел.

Мандатът на Омбудсмана е определен в членове 24 и 228 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Член 24 от ДФЕС, както и член 43 от Хартата на основните права на ЕС, установяват правото на подаване на жалба пред Европейския омбудсман.

Съгласно член 228 от ДФЕС Европейският омбудсман, избран от Европейския парламент, е оправомощен да получава жалби от всеки гражданин на Съюза или от всяко физическо или юридическо лице, с пребиваване или седалище в някоя от държавите членки, относно случаи на лошо администриране в действията на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, с изключение на Съда на Европейския съюз при изпълнение на неговите функции.

Лошо администриране означава лошо или неосъществено администриране. Подобни действия има, когато дадена институция не действа в съответствие със закона, не спазва принципите на добра администрация или нарушава правата на човека.

Важен аспект на настоящата редакция на Договорите, която е тясно свързана с дейностите на Омбудсмана, се съдържа в член 15 от ДФЕС. Съгласно член 15 от ДФЕС институциите, органите, службите и агенциите на Съюза трябва да работят при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост, за да се насърчи доброто управление и да се осигури участието на гражданското общество. Той предвижда също така, че всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище според устройствения му акт в държава членка, има право на достъп до документите на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза.

Друга важна разпоредба, особено тясно свързана с ролята на Омбудсмана, е член 41, параграф 1 от Хартата на основните права на ЕС, в който се подчертава, че „всеки има право засягащите го въпроси да бъдат разглеждани от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза безпристрастно, справедливо и в разумен срок“.

През 2018 г. 17 996 граждани са се обърнали за помощ към службите на Омбудсмана, като 14 596 са получили консултации чрез интерактивното ръководство на уебсайта на Омбудсмана, докато други 1220 искания за информация са получили отговор от службите на Омбудсмана, а 2180 са били обработени от Омбудсмана като жалби.

От общо 2180 жалби, обработени през 2018 г. от Омбудсмана, 880 попадат в сферата на нейните правомощия, докато 1300 са извън нея.

⁹ <https://europa.eu/!hh96tm>

През 2018 г. Омбудсманът е започнала 490 проверки, от които 482 въз основа на жалби и осем по собствена инициатива, и е приключила 545 разследвания (534 въз основа на жалби и 11 по собствена инициатива). Повечето от проверките са засягали Комисията (285 проверки, или 58,2 %), следвана от агенциите на ЕС (43 проверки, или 8,8 %), Парламента (30 проверки, или 6,1 %), Европейската служба за подбор на персонал (EPSO) (23 проверки, или 4,7 %), Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) (23 проверки, или 4,7 %), Европейската инвестиционна банка (16 проверки, или 3,3 %), Европейската служба за борба с измамите (OLAF) (14 проверки, или 2,8 %) и други институции (56 проверки, или 11,4 %);

Трите основни въпроса, разглеждани в приключените от Омбудсмана през 2018 г. разследвания са: прозрачност, отговорност и публичен достъп до информация и документи (20,6 %), култура на обслужването (16,8 %) и спазване на процесуалните права (16,5 %). Други жалби се отнасят за етични въпроси, участието на обществеността в процесите на ЕС на вземане на решения, зачитането на основните права, правилното използване на свободата на преценка, включително в рамките на производствата за установяване на нарушение, доброто финансово управление на обществените поръчки, безвъзмездните средства и договорите на ЕС, набирането на служители и доброто управление на въпросите, свързани със служителите на ЕС.

В своята стратегическа работа през 2018 г. службата на Омбудсмана започна пет нови стратегически разследвания относно третирането на лица с увреждания съобразно общата здравноосигурителна схема, относно достъпността на уебсайтовете на Комисията за лица с увреждания, относно дейностите, предхождащи подаването на заявление, на Европейската агенция по лекарствата, относно управлението от страна на Комисията на „кадрови въртележки“, относно засягащи служителите на ЕС ситуации и относно отчетността на законодателната дейност на Съвета.

Омбудсманът започна също така 10 стратегически инициативи относно, наред с други въпроси, използването на езиците в публичната служба на ЕС, политиките за борба с тормоза в публичната служба на ЕС, закрилата на децата при миграция и връщане, както и правилата относно „кадровите въртележки“ в различни институции и органи на ЕС.

Докладчикът подчертава, че свързаните с прозрачността и отговорността проверки, включително проверките, свързани с достъпа до информация и документи, продължават да имат най-голям дял сред случаите, разглеждани от Омбудсмана през 2018 г. (20,6 %).

Тази година беше също така забележителна с използването на едно от рядко използваните правомощия на Омбудсмана: представяне пред Европейския парламент на специален доклад относно отчетността на Съвета на Европейския съюз.

Общественото мнение за ЕС се оформи отчасти от културата на „обвиняване на Брюксел“. Докладчикът счита, че е важно за демокрацията в ЕС и за информираните публични дебати, това обществено възприятие да бъде оспорено, и обществеността има право да знае как правителствата допринасят за изготвянето на законодателството на ЕС. Поради това докладчикът подкрепя предложението за подобряване на прозрачността на законодателната работа в Съвета. Омбудсманът отправи редица препоръки към Съвета на Европейския съюз, така че да се даде възможност на

обществеността по-лесно да следва законодателния процес в ЕС:

- а) да посочва системно правителствата на кои държави членки изразяват своя позиция в рамките на подготвителните органи на Съвета;
- б) да разработи ясни и публично достъпни критерии за начина, по който определя документите като „LIMITE“, в съответствие с правото на ЕС;
- в) да прави редовен преглед на статута „LIMITE“ на документите още на ранен етап преди окончателното приемане на законодателните актове, включително преди неофициалните преговори на тристранните срещи, на който етап Съветът вече е достигнал първоначална си позиция по съответното законодателно предложение;

Докладчикът е удовлетворен от съществения и ползотворен диалог между Омбудсмана и комисията по петиции, който представлява ефективна система за отговор на търсенето от страна на обществеността на насоки и помощ: докато Омбудсманът разглежда жалби срещу институциите, органите и агенциите на ЕС, комисията по петиции разглежда петиции относно областите на дейност на ЕС в цяла Европа.

ПИСМО ОТ КОМИСИЯТА ПО КОНСТИТУЦИОННИ ВЪПРОСИ

Г-жа Дулорс Монсерат
Председател
Комисия по петиции
БРЮКСЕЛ

Относно: Становище относно дейността на Европейския омбудсман – годишен доклад за 2018 г. (2019/2134(INI))

Уважаема госпожо Председател,

Обръщам се към Вас във връзка с доклада по собствена инициатива на Вашата комисия относно дейността на Европейския омбудсман – годишен доклад за 2018 г. (2019/2134 (INI)). На своето заседание от 12 ноември 2019 г. комисията по конституционни въпроси прие становище под формата на писмо (докладчик по становище: Паулу Ранжел – PPE), което имам удоволствието да Ви представя.

На заседанието¹ си комисията реши да прикани водещата комисия по петиции да включи в предложението си за резолюция следните предложения:

Комисията по конституционни въпроси приветства добрите взаимоотношения, които Европейският омбудсман поддържа с Европейския парламент, и по-специално с някои от неговите комисии, включително комисията по конституционни въпроси, с която неколккратно бяха проведени открити и плодотворни разговори.

Комисията по конституционни въпроси изразява своето задоволство от дейността на Европейския омбудсман г-жа Емили О'Райли през референтния период (2018 г.), и насърчава по-нататъшното разгръщане на дейността ѝ в ключовите области, посочени в нейния годишен доклад:

- отчетност при вземането на решения в ЕС;
- прозрачност на лобирането;
- достъпа до документи;
- основни права;
- етични въпроси;

¹ На окончателното гласуване присъстваха: Антонио Таяни, (председател), Габриеле Бишоф, (заместник-председател), Шарл Гьоренс, (заместник-председател), Джулиано Пизапия, (заместник-председател), Паулу Ранжел, (докладчик по становище), Данута Мария Хюбнер, Александър Александров Йорданов, Свен Зимон, Ласло Трочани, Ричард Корбът, Доменек Руис Девеса, Катрин Биърдър, Паскал Дюран, Лаура Хеухтасари, Херт Буржоа.

- агенции и други органи на ЕС;
- договори и безвъзмездни средства на ЕС;
- участие на гражданите в изготвянето на политиките на ЕС.

Наред с другото, комисията по конституционни въпроси придава голямо значение на прозрачността на методите на работа на Съвета като законодателен орган и съвместно с Вашата комисия изготви доклад относно съответното стратегическо проучване на Омбудсмана, чието основно послание се потвърждава².

Комисията по конституционни въпроси отбелязва със задоволство силната подкрепа, която Европейският омбудсман оказва за европейската гражданска инициатива, и приветства факта, че службата на Омбудсмана ще наблюдава прилагането на новото законодателство относно европейската гражданска инициатива³.

И накрая, комисията по конституционни въпроси е запозната с факта, че Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом, (т.е. Уставът на Европейския омбудсман), относно общите условия за изпълнението на функциите на органа, е в сила от 1994 г. и е изменено за последен път през 2008 г.⁴ Ето защо Комисията изразява съжаление, че след влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. уставът на Омбудсмана не е приведен в съответствие с новата правна рамка. Необходимостта от актуализиране на устава на Омбудсмана е още по-неотложна предвид на факта, че по силата на член 228, параграф 4 от ДФЕС Европейският парламент може, след като поиска становището на Комисията и след одобрението на Съвета, да приема *регламенти* за установяване на правилата и общите условия за изпълнението на функциите на омбудсмана. Комисията по конституционни въпроси отново подчертава значението и неотложността на отмяната на Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом и замяната му с *регламент* в съответствие с приложимото понастоящем правно основание. Комисията по конституционни въпроси припомня, че в началото на 2019 г. е поела инициативата за нов устав⁵, но все още изчаква одобрението на Съвета.

Ще Ви бъда благодарен, ако Вашата комисия вземе предвид настоящото становище.

С уважение,

Антонио Таяни

²Резолюция на Европейския парламент от 17 януари 2019 г. относно стратегическото проучване OI/2/2017 на Омбудсмана относно прозрачността на законодателните разисквания в рамките на подготвителните органи на Съвета на ЕС (2018/2096(INI)) Йо Лайнен и Яна Том).

³ Вж. Регламент (ЕС) 2019/788 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно европейската гражданска инициатива (ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 55).

⁴ Вж. Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом на Европейския парламент от 9 март 1994 г. относно правилата и общите условия за изпълнението на функциите на омбудсмана (ОВ L 113, 4.5.1994 г., стр. 15).

⁵ Вж. Резолюция на Европейския парламент от 12 февруари 2019 г. относно проект на регламент на Европейския парламент за установяване на правилата и общите условия за изпълнението на функциите на омбудсмана (Устав на Европейския омбудсман) и за отмяна на Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом (2018/2080(INL) – 2019/0900(APP)) (докладчик: Паулу Ранжел).

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	12.11.2019
Резултат от окончателното гласуване	+ 28 – 1 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Anna-Michelle Asimakopoulou, Margrete Auken, Martin Buschmann, Eleonora Evi, Emmanouil Fragkos, Mario Furore, Peter Jahr, Radan Kanev, Jude Kirton-Darling, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Frédérique Ries, Alfred Sant, Nico Semsrott, Cristian Terheş, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Loránt Vincze, Tatjana Ždanoka
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Jarosław Duda, Alexis Georgoulis, Sylvie Guillaume, Ádám Kósa, Andrey Slabakov, Rainer Wieland, Stefania Zambelli
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Sophia in 't Veld, Monica Semedo, Eugen Tomac

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

28	+
ECR	Emmanouil Fragkos, Andrey Slabakov
GUE/NGL	Martin Buschmann, Alexis Georgoulis
NI	Eleonora Evi, Mario Furore
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Jarosław Duda, Peter Jahr, Radan Kanev, Ádám Kósa, Dolors Montserrat, Eugen Tomac, Loránt Vincze
RENEW	Sophia in 't Veld, Ulrike Müller, Frédérique Ries, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Sylvie Guillaume, Jude Kirton-Darling, Alfred Sant, Cristian Terheş
VERTS/ALE	Margrete Auken, Nico Semsrott, Tatjana Ždanoka

1	-
RENEW	Monica Semedo

1	0
ID	Stefania Zambelli

Легенда на използваните знаци:

+ : Гласове „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“